No. 2890 Woensdag 20 Oct. 1937 54ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Uitgever: W. J. A. Donders.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels fl. 0.50

IN SANTANDER. De Nationalistische Kolonel Perez Salas, leider van Carlistische krachten aan het Spaanse Noorderfront, gefotografeerd met enige van Franco's officieren bij zijn aankomst in Santander.

„Momenteel zonder."

Onlangs verscheen er in Nederland een tijdsroman, welke de titel draagt „Momenteel Zonder". Dat wil zeggen, dat de held van het boek, of het slachtoffer liever, momenteel zonder werk, dus werkloos is."

Maar de crisis van de werkeloosheid is aan het verdwijnen doch een andere, veel ergere crisis heeft de wereld overvallen, n.l. de crisis der **Godloosheid.**

De wereld is momenteel zonder... God. Een crisis, die wij zelve uitlokken, een crisis, die wij willen, een crisis, die wij bevorderen.

God moet uit deze wereld gebannen, God dient afgezworen te worden, God moet worden vergeten, God wordt afgeschaft.

De wereld wil opzettelijk momenteel zonder God zijn.

Ook helaas hier op Curaçao openbaart zich dit verschijnsel.

Waarom anders werd onlangs uit de Troonrede van de Koningin, alles wat over God en Christendom sprak angstvallig weggelaten?

Wij missen hier node een actie voor God, die tegen een dergelijke handelwijze een protestvergadering had kunnen organiseren.

Toen onlangs ons Bestuur een goede maatregel nam tot bescherming der Christelijke zeden, maakte de betrekkelijk zeer kleine heidense minderheid (waaronder een groot aantal naam-Christenen) van Curaçao een kabaal alsof Leiden in last was: maar 'n negatie van God, zoals boven beschreven, werd maar door de Christenen hier met de „mantel der liefde" — welke ook wel eens dweil kan zijn — bereikt.

Deze Curaçaose anti-God actie is slechts een onderdeel van de grote wereldactie, welke van uit Moskou geleid wordt.

Onlangs bereikte ons het bericht, dat de Centrale Raad der godlozen in de Sovjet-Unie de wereld kond doet, dat het aantal leden der godlozen-vereniging 6,9 millioen bedraagt. Het aantal is verdeeld als volgt: Rusland 5,6 millioen, de Verenigde Staten van Amerika 490.000, Spanje 300,000 en Zuid-Amerika 200.000.

Frankrijk en Duitsland worden nog niet eens medegeteld. Dit geldt nog maar alleen de getallen van hen, die zich officieel van God hebben ontdaan.

Daarnaast zijn er nog eindeloos velen over heel de wereld, die er geen opzettelijke beweging van maken, maar die God toch ook niet meer van node hebben, die meer geruisloos God in hun leven gedaan hebben gegeven.

Een wereld, die momenteel zonder God wil zijn.

Kapitalen worden er op het moment besteed aan internationale oorlogsuitrustingen, kapitalen worden er ook beschikbaar gesteld om de volken en naties van God af te voeren en te vervreemden.

Men heeft onlangs getracht een wereldcongres voor godloosheid te houden in Brussel, de hoofdstad van een katholiek land, dat indertijd het eerst een standbeeld oprichtte voor de Spaanse vrijdenker Ferrer.

Maar in deze pogingen is men niet geslaagd en men ging naar Parijs, de hoofdstad van het land, dat nog steeds de titel dragen wil van de oudste dochter van de Kerk.

En de regering van het godloze Volksfront was daar inschikkelijker als in Brussel en gaf de toestemming ook voor vertoning van de filmen, speciaal voor de jeugd, om haar op te hitsen tegen God en godsdienst.

In elk klaslocaal van iedere Mexicaanse school, — konden wij dezer dagen lezen, — hangt een bordje met de woorden „Er bestaat geen God."

Pater Hyacinth Hermans vertelt ons in de Maasbode hoe over deze crisis, „la crise du siècle" onlangs ook de bekende Staatsman André Tardieu schreef naar aanleiding van de betreurde schielijke dood van de grote uitvinder Markies Marconi.

De crisis, waarin onze wereld momenteel verkeert, ondanks de geweldige imponerende en bijna almachtige uitvindingen, die deze zelfde wereld gelukkig moesten maken als nooit daarvoor.

Wat heeft onze eeuw al niet gezien?

De spoorwegen geperfectioneerd, de electriciteit in aldoor nieuwe verrassingen, de auto, de telephoon, de fotografie, de cinema, de onderzeeboten, de koelhuisapparaten, de vliegmachine, de radio.

De grote massa vraagt zich weinig af, vanwaar al deze dingen komen. De grote massa toont zich alleen geïnteresseerd voor wat dat alles aan materiële vooruitgang brengt, gelukkig als ze is, gelijk Bergson zegt, dat aan onze natuurlijke organen bovendien nog kunstmatige werden toegevoegd.

De ene verrassende grote uitvinding volgt op de andere. De mens voelt zich als aan een God gelijk. De wetenschap, heeft Renan al beweerd, is voor de mens het enige middel om zijn lot te verbeteren.

Maar om welke voortuitgang gaat 't dan eigenlijk?

Bijna een eeuw geleden schreef een liberale Professor Opzoomer „Bouwt scholen, en gij zult gevangenissen kunnen afbreken". Maar nu schrijft en andere Leidse Professor Huizinga in zijn „Schaduwen van morgen": „Hoe naief schijnt ons thans de verheugde illusie van een eeuw geleden, dat de vooruitgang van het onderwijs een steeds volmaakter samenleving waarborgde en beloofde. De hedendaagse maatschappij, door en door gecultiveerd en goeddeels gemechaniseerd, ziet er wel heel anders uit dan het droombeeld van de vooruitgang".

„Zeker", erkent ook Tardieu, „de mechanische vooruitgang is ontzaglijk en weerspreekbaar. Maar onze eeuw vergist zich, als zij voortgaat met als Voltaire slechts naar de aarde te zien. Onze eeuw lijdt bij al haar overweldigende overvloed van materiële veroveringen **aan een gebrek aan geloof, en aan een verzwakking van de geest.**"

In de cathedraal van Orvieto zijn fresco's van Signorelli. Daarop ziet men de doden opstaan uit hun graven om zich als los en vrij te maken van de aarde. Deze tijd moet, als hij wil herleven en blijven, eveneens zijn grafsteen oplichten en verbreken. De grafsteen is voor de verrezen Christus glorieus weggevallen, een grafsteen dreigt de mensheid voor eeuwig toe te dekken.

Dit is wat ook Daniel-Rops bedoelt, als hij zegt „nous mourons d'une absence", wij sterven aan een gemis, een leegte, een afwezigheid. En dat gemis, die leegte, die afwezigheid is God.

Die God heeft eens de mens als Zijn kind geschapen; in de erfzonde heeft deze zich van God afgekeerd, Christus' verlossingswerk heeft hem dat kindschap weer teruggeschonken, maar nu wil die mens zich weer opnieuw en voor goed van Hem los maken.

Hij heeft God niet meer nodig, hij leeft momenteel zonder, wil zelf zijn „sicut deus", aan God gelijk.

Toen God de aarde had geschapen, zag Hij met welbehagen, dat alles goed was.

De mens van heden heeft de wereld als overgeschapen, alles heeft hij aan zijn macht en genie onderdanig gemaakt, maar wie zal op zijn beurt braverend durven beweren, dat nu ook alles goed is geworden? De wereld is er slechter en wanhopiger aan toe dan ooit.

Wij, die ons aan alle gezag dachten ontgroeid en ontworsteld, alle gezag en macht ook van God hebben ontkend en verloochend, wij zien ons hulpeloos toe**gevallen en overgeleverd aan dictatoren, dwingelanden, bloedgierige tyrannen, oorlogszwendelaars.** Over landen, die zich vrij en onafhankelijk dachten, ademt de dreiging des doods.

De mens, die zich dacht een „homo homini deus", als voor de ander een God te zijn geworden, blijkt een „homo homini lupus", als de ene mens die de andere als een wolf zoekt te verslinden.

Wij stichten bijna elke week blankmarmeren en trots-bronzen oorlogsmonumenten ter weemoedige nagedachtenis aan hen, die vielen in een onmenselijke krijg, en wij bereiden ons tegelijk in een koortsige haast voor op nieuwe slachtingen.

Wij leveren elkaar het nodige oorlogsmateriaal tegen de hoogste prijzen, wij zoeken naarstig ons oud roest bijeen om er onze vijand weer nieuw geschut van te laten maken.

Het woord van de Apostel Paulus gaat aan deze moderne mensheid in vervulling: „Zij zijn ijdel geworden in hunne gedachten en verduisterd werd hun onverstandig hart; voor wijzen toch zich uitgevende zijn zij dwazen geworden."

De moderne mens is ontworteld aan de enige grond, waarin hij leven kan, de almachtige levensschoot Gods.

Nous mourons d'une absence".

Aan dit gemis gaan wij ten gronde.

Wij hebben ons zelve afgesneden van God.

„Gelijk de rank geen vrucht kan dragen uit zich zelve, indien zij niet aan de wijnstok blijft, zo ook gij niet, indien gij niet blijft in Mij."

De gruwel van verwoesting en ondergang bedreigt de wereld als eens Jeruzalem en zijn heerlijke tempel.

Ondanks haar overmoed en trots wordt de mensheid toch door angst bevangen.

Is het naderend onheil nog af te wenden?

„De ware beschaving", erkende Baudelaire, „schuilt niet in het gas of in de stoom, maar in het verminderen van de sporen der erfzonde." Bij de Christen moet 't vóór alles gaan om de wonden te verbinden, die de zonde heeft geslagen in het menselijk leven.

Gelukkig echter zijn er nog wel lichtpunten in deze droeve wereld.

We hebben het dezer dagen nog meegemaakt, dat op momenten dat God zijn kracht en kunnen voelen doet, tegenover de hoogmoedige wetenschap, ook mensen schijnbaar zonder geloof, in een of andere vorm, het woord herhalen moesten van Juliaan de afvallige: „Galileër gij hebt overwonnen."

Hebben we het niet onlangs nog gelezen, dat onder die volksverhuizing van jonge, goedwillende mensen, die naar de Jamboree kwamen, er tienduizenden waren, die de veelgesmade God openlijk dorsten belijden en Hem ere brachten. Zelfs in het diep nachtelijk uur.

Tot hen sprak de Bisschop Mgr. Huibers zo schoon op de feestdag der „Transformatie des Heren": „ook wij allen moeten van zoon des mensen weer zoon van God worden."

De nachtelijke aanbidding in het kamp!

„Dat doet ons zien," sprak Mgr. Lemmens vertrouwvol, dat er toch trek is in deze sombere wereld om naar een hoger spoor te zoeken."

Weer de weg te verkennen naar God.

En de tachtigjarige Chief Scout Baden Powell sprak tot afscheid tot deze tienduizenden jongeren, die een nieuwe wereld moeten verkennen: „God bless you all!"

Aan de stations en op de schuttingen in Nederland lazen en spelden al deze jonge mensen, die weer over de wereld gaan uitzwermen, de oproep als een alarm en een parool „Terug naar God".

Dat mag ons tot troost en bemoediging zijn, dat mag ons doen hopen en bidden, dat deze dieprampzalige wereld God weer zal gaan zoeken en verkennen, en dat deze veel gesmade en miskende God weer zal erkend en geëerd worden als de „Pater futuri saeculi", als de Vader van van een nieuw en komend geslacht.

Stalin, de ontzettende.

Reeds lezen we van toebereidselen tot een daverende festiviteit, waarmede Moskou in November a.s. de twintigste jaardag zal vieren van de sovjet-revolutie.

De repetities zijn in volle gang. Een groots oeuvre is gecomponeerd, meldt de „Daily Tel.", samengesteld uit Lenin's en Stalin's beste redevoeringen en artikelen, o.a. de rede, waarmede laatsgenoemde onlangs zijn nieuwe constitutie voorlegde aan het sovjet-congres. De welbekende Russische componist Serge Prokofieff, schreef er de orkestpartij bij. Radio en luidsprekers zullen het feestkoraal verspreiden over het sovjet-rijk; het luisterend wereldproletariaat zal kunnen meegenieten.

Horen ze óók tot de toebereidselen, de lugubere berichten, welke aldoor, met de sombere regelmatigheid ener doodsklok, uit het in nevelen gehulde land luiden, over massa-arrestaties en massa-executies? Er gaat geen dag voorbij bijna, of de vuurpeletons doen hun macaber werk. Korte telegrammen melden de namen van enige, soms tien, soms twintig, onlangs twee en zeventig van Lenin's volgelingen, over wier neergeknalde lichamen een versgedolven massa-graf is dicht gevallen.

Ze zijn van een folterende eentonigheid de laconieke doodsberichten, welke de sovjet-censuur over de grenzen laat. In de bladen zijn ze allengs de plaats gaan innemen van gewone „faits divers". 'n Enkele maal brevat het bericht 'n korte bijzonderheid, die even, schel de situatie belicht, de verbeelding aanspreekt en gedachten wekt aan de gerechtszalen, waar het laatste drama dezer levens zich heeft afgespeeld, woeste requisitoirs en veroordeelden, die in bête zelfvernietiging hun schuld uitschreeuwen, de „dolle hondsdood" vragen en zegeningen zegeen voor „de verheven vader" Stalin en hun andere beulen.

Dan sluiten zich de nevelen weer dicht aaneen over het arme land, zijn kremlin en over zijn heerser, die middels gepoe en folterkamers 'n volk van honderd zestig millioen mensen in angst en doodstrijd houdt; over de ontwikkeling der binnenlandse politiek in het inmense rijk blijft, voor en na, de wereld in onzekerheid.

Behoren ze ook tot de voorbereiding van het feest de kogels van de executiepeletons en de karren, die dagelijks naar de massagraven rijden met de lijken der bolschewiekse veteranen? De „Matin" publiceerde met grote opmaak, onlangs, een bericht dat enig licht zou kunnen werpen op hetgeen zich in Rusland afspeelt: De Kremlin-heerser zou uit de derde internationale een persoonlijk politiek instrument willen smeden voor zijn machtswellust. Een zijner meest vertrouwde handlangers, Nikolas Ejof, zou met de leiding worden belast. Meer dan de helft der beambten van het politiek secretariaat der komintern zou met felle Stalinisten nieuw worden bezet. Mannen, die tot voor kort een grote rol speelden in het politieke leven der Sovjet-unie, Lensky, Kusinen, Nisikava, Wolf, Ercoli en de secretaris-generaal der Profintern. Manuilsky, zouden reeds van het toneel verdwenen zijn. De „reorganisering" der komintern moet uiterlijk November haar beslag krijgen. Op de 20ste jaardag der rode revolutie wil Stalin als de absolute dictator der sovjet-unie en beheerser der derde internationale voor het voetlicht treden...

Machtswellust van de sombere, wantrouwende Kremlin-despoot de oorzaak van de lange lijdensweg, die de Russische historie heeft afgelegd sinds 1924, het jaar dat Lenin, de eerste tiran, stierf en Stalin de tweede, geniepig eerst, later met woeste vuist begon heel het bestuursapparaat der rode republiek te „zuiveren" van rivalen?

1924—1937. Op de foto's uit de eerste jaren van Stalin's bewind stappen naast elkaar, gelijk in waardigheid en prestige, Boecharin, Rykof, Tomski; op lager plan, doch hoog ook in aanzien, stonden Piatakov, Sokolmikof, Radek, Evdokomof. 't Was bijna voltallig, de machtige staf der rode revolutie. Trotzki was ijzeren kanselier aan het commissariaat van oorlog. Zijn wil was wet voor het millioenen-leger.

Stuk voor stuk zijn ze van het podium gestoten hunner macht, gevangen genomen, tot zelfmoord geperst, gefusileerd, Radek leeft nog en doolt door Rusland, streng bewaakt. Trotzki vond asyl in Mexico.

Zuiver machtshonger van Stalin, die aan de communistische partijdictatuur een einde maakte, om er zijn absolute alleen heerschappij voor in de plaats te stellen? De hypothese is „en vogue", nademaal alle andere door de feiten werden gelogenstraft.

Ziekelijk wantrouwen jegens hun omgeving, uitgroeiend, in 'n later stadium, tot vervolgingswaanzin, is een kenteken van véél despoten en de Russische geschiedenis is niet arm aan zulke geweldheersers. Iwan de verschrikkelijke vierde er zijn bloedfeesten. Aan onze eeuw bleef het voorbehouden, binnen de muren van het kremlin een dictator te weten, die heel het volk in doodsangst houdt.

De nieuwe grondwet! „Recht van meningsuiting, vrijheid van vergadering. Het November-feest zal in haar teken staan. Maar 't is alsof deze charta voor Stalin slechts de proefsteen is geweest, om de sovjet- democratische neigingen der partijleiders af te meten, want sedert de uitslag der eerste stemmingen, vallen zijn slagen harder en sneller en de afschrikwekkende voorbeelden, iedere dag gesteld, zijn er om pogingen tot omzetting der democratische frazen in werkelijkheid voor goed te smoren.

Het katholicisme in Engeland.

Het percentage Katholieken is klein, maar men kan op hen bouwen, zegt de Wijbisschop van Westminster

De Kerken zijn vol andersdenkenden.

In de Breakspeare Club te Londen heeft volgens de „Tijd" de populaire Wijbisschop van Westminster, Mgr. Edward Myers, aan enkele journalisten een belangwekkend onderhoud toegestaan over het Katholicisme in Engeland. Tijdens dit onderhoud deelde Mgr. Myers o.m. het volgende mede: Onder de 42 millioen inwoners van het Britse Eilandenrijk zijn slechts iets meer dan 3 millioen Katholieken, dat is dus ongeveer 7,2 procent van de totale bevolking.

Zo vaak ik bij het beantwoorden van de desbetreffende vragen van buitenlanders deze cijfers noemde, deed het ongelovig hoofdschudden mijner gasten mij blijken, dat zij steeds van oordeel waren geweest, dat de Katholieke minderheid van ons land toch veel groter was. Men kan daarvoor twee oorzaken aanhalen. Vooreerst, dat de katholieken niet gelijkmatig over het land verdeeld zijn, want met uitzondering van het industrie-gebied van Lancashire geven onze geloofsgenoten er blijkbaar de voorkeur aan de grote steden van het land of de culturele centra, zoals Oxford en Cambridge, tot hun woonplaats te verkiezen, terwijl men in Norfolk en Suffolk, de zuivere landbouwdistricten van Oost-Engeland, jammer genoeg nog heel weinig Katholieke kerken vindt.

Wanneer men mij dan desondanks verzekert, dat de vele duizenden gelovigen, die iedere Zondag de grote kathedralen van Westminster, het Bromton Oratory en de talrijke grotere en kleinere kerken van Londen, Liverpool en Birmingham tot in de uiterste hoeken vullen, onmogelijk slechts 7,2 procent van de bevolking dezer steden kunnen uitmaken, dan kan ik daartegen in brengen, dat het aantal der z.g. „niet-officiële" Katholieken waarschijnlijk zeer veel groter is dan de statistieken van onze doopregisters aangeven.

Er zijn in Engeland thans zeker heel veel andersdenkenden, die zich innerlijk beschouwen als bij ons te behoren, en wanneer ze dit niet openlijk durven te belijden, dan is dit misschien aan de ene kant als een soort zwakheid van karakter toe te schrijven en anderzijds een gevolg van de herinnering aan de vervolgingen waaraan de katholieken in vroeger eeuwen waren blootgesteld.

Wij willen er absoluut niet naar trachten om dergelijke mensen in onze gelederen op te nemen, en men moet het dan ook niet als een soort zelfoverschatting opnemen, wanneer ik met 'n zekere trots durf te beweren, dat ik veel meer waarde hecht aan 3 millioen waarachtig goede Katholieken, die hun Geloof werkelijk beleven en bereid zijn om zelfs de grootste offers te brengen voor hun Geloof, dan aan een dubbel zo groot aantal volgelingen, die zwak staan en slechts halfslachtige Katholieken genoemd zouden moeten worden.

Geen Katholieke dagbladpers.

Het voorbeeldige saamhorigheidsgevoel der Katholieken van Engeland is daarom nog des te meer bewonderenswaardig, wanneer men bedenkt, dat de Katholieke pers in het gehele Britse Rijk geen enkel dagblad als orgaan ter beschikking heeft, en slechts aangewezen is op de uitgave van drie, overigens uitstekend geredigeerde, weekbladen en enkele periodieken.

Hierbij zij nog gewezen op het feit, dat de Katholieke journalisten tot de besten van heel Engeland behoren en dat de simpele aankondiging van een Zondagavondpredikatie van een onzer beroemde kanselredenaars een grotere mensenmassa trekt dan de redevoeringen van onze beste staatslieden.

Zelfs Bisschoppen der Anglicaanse High zijn gewoon om de eenvoudige pastoors der Katholieke parochies aan de studenten van hun seminaria als voorbeeld te stellen voor wat stipte plichtsbetrachting betreft.

Het onderwijsvraagstuk.

Het probleem van de opvoeding der jeugd wordt ook in Engeland met de dag meer actueel. Ofschoon Engeland een zeer democratisch land is kan men hiervan op onderwijsgebied weinig bespeuren. Iedere dag worden weliswaar oude vooroordelen weggevaagd, om plaats te

maken voor nieuwe denkbeelden, die zich meer aanpassen aan de moderne tijd, maar in het onderwijs en opvoedingswezen heerst in Engeland nog altijd een soort kaste-geest, zoals deze in de binnenlanden van Brits-Indië niet weliger zou kunnen tieren. De beroemde staatscolleges van Eton en Harow zijn, vanwege hun zelfs voor Engelse begrippen fenomenaal hoog kostgeld, alleen toegankelijk voor de heel rijke Engelsen. Op de gewone middelbare scholen, die gewoonlijk stedelijk inrichtingen van onderwijs zijn, wordt zeer veel aandacht besteed aan sport en lichamelijke opvoeding.

In de laatste jaren heeft men in Engeland ook uitstekende katholieke colleges, die door ordesgeestelijken bestuurd worden en het buitengewoon groot aantal leerlingen dezer inrichtingen van onderwijs bewijst wel dat het onderwijs er op hoog peil staat.

Overigens is het zeer merkwaardig, dat het grootste percentage leerlingen van deze Katholieke Colleges, soms wel 80 procent, protestant is.

Enkele jaren geleden, zo vervolgde Mgr. Myers, ben ik benoemd tot lid van de Onderwijsraad (Board of Education) van het Ministerie van Onderwijs: ik ben daar de enig Katholieke priester, maar toch is mijn aanwezigheid daar, ik mag gerust zeggen, van betekenis geweest voor de gunstige ontwikkeling der Katholieke scholen in alle delen van het Britse Wereldrijk, ook van de Koloniën en Dominions.

Ook de houding, die de Katholieke parlementsleden aannemen, is vaak van beslissende betekenis voor het aannemen of verwerpen van bepaalde wetsvoorstellen of hervormingen. De onlangs goedgekeurde wet op de echtscheiding heeft eerst zeer veel wijzigingen ondergaan, waardoor de al te krasse maatregelen heel wat werden gematigd. Dit is uitsluitend toe te schrijven aan het energiek optreden van de Katholieke Lords in het Hogerhuis.

Teneinde de gedachtenwisseling en de relaties met de Katholieken van het vasteland te kunnen uitbreiden en versterken, is in het jaar 1924 op een vergadering van het Engelse Episcopaat besloten om een Katholieke raad voor internationale relaties (Catholic Council of International Relations) te stichten. Deze organisatie streeft vooral culturele doeleinden na: vier jaar geleden werd de Breakspeare club gesticht, waarvan ik het genoegen heb voorzitter te zijn, en die speciaal de Katholieke buitenlanders in de gelegenheid wil stellen om met de Engelse geloofsgenoten van gedachten te wisselen.

Toen de Aartsbisschop van Westminster, Mgr. Arthur Hinsley, en ik enkele weken geleden bij de haven van Southampton stonden om het schip dat 500 Baskische kinderen naar Engeland bracht, af te wachten, overpeinsden wij het groot leed en lijden van onze arme geloofsgenoten in het verre Spanje. U kunt zich onze verbazing voorstellen toen wij tot de ontdekking kwamen dat deze kleinen niet konden bidden, zelfs geen kruisteken maken, maar wel de „Internationale" zingen. Onze Engelse Katholieken, geestelijken zowel als leken, zullen trachten te redden wat er nog te redden valt.

Het is te hopen — zo besloot Mgr. Myers zijn onderhoud — dat God in de nabije toekomst vrede moge schenken aan de wereld, de vrede waarnaar wij zo verlangend uitzien.

Curaçao - Argentinië.

Prachtige techniek der gasten — Schitterend kopwerk — Een goede voorhoede bij ons — Plus 'n rotsvaste achterhoede met de keeper als uitblinker — Helaas een falende middellinie.

Het Curaçaose publiek heeft wel getoond de vasthoudendheid op prijs te stellen van 't C.V.B.-bestuur, dat alles in 't werk gesteld heeft om de Argentijnse club, die in de omliggende republieken zo menig succes heeft mogen boeken, hier te krijgen. Zowel Zaterdag als Zondag was 't er meer dan druk op Mundo-Nobo; de laatste dag zelfs té druk. We hadden toen 't idee, dat er meer kaarten verkocht waren, dan er plaatsen waren. Ruw geschat menen we de entreegelden wel op 'n ƒ 2000.— te mogen stellen, waarmee dus 't minimum van ƒ 1400.—, dat de Argentijnen geëist hadden, ruim overschreden is.

Spel en spelers: We hebben in die twee wedstrijden kunnen genieten van de prachtige techniek der gasten, alsmede van 'n kopwerk waaraan we voorlopig op Curaçao niet kunnen tippen! Samen met hun positie-spel deed hun dit minstens 'n hele klasse boven onze jongens uitsteken, dit bezorgde hen tevens 'n veldmeerderheid, die eigenlijk beide wedstrijden in 'n vier of vijf-één overwinning voor de Argentijnen had moeten doen eindigen.

Balcontrole, positiezoeken, 't koppen, dit alles was af! Wanneer ze het op hun heupen kregen, kwam er geen Curaçaose voet aan de bal te pas. In snel tempo verhuisde de bal van voet naar voet, tot... de voorhoede er de laatste hand aan zou leggen. Dan kwam de mislukking, en daarmee zijn we tevens bij de oorzaak, die 't mogelijk maakte dat 'n absoluut zwakker Curaçaos elftal deze voetballers 'n overwinning en 'n gelijk spel kon afdwingen: hun spel lag veel te veel in de breedte. En na 'n kwartier spelen had 't hun duidelijk moeten zijn dat met zulk spel niets uit te voeren was tegen onze achterhoede, die met enorm zwoegen kans zag dit veel te korte spel telkens en telkens weer in de kiem te smoren. Daar staat weer tegenover, dat men blijkbaar wel genoodzaakt was dit spel-type te volgen, daar er geen schutters voorradig waren.

Een ander nadeel van dit korte spel was, dat onze achterhoede telkens heel listig de buitenspel-val open wisten te zetten, waarbij de Argentijnen heel geredelijk als slachtoffer fungeerden door er telkens opnieuw in te lopen.

Uitblinkers bij de Argentijnen? Stuk voor stuk waren ze technisch boven de middelmaat en 'n klasse beter dan onze spelers! Ponce, de rechtsback; Sanzone, de midhalf en Cuello deden er nog 'n schepje bij.

En ons eigen elftal? We schreven 't in de kop reeds: 'n goede voorhoede, 'n puike achterhoede en 'n middellinie, die onder de maat bleef. De enige speler, die in de laatste goed werk verrichtte, was W. Leers, maar Sentiago liep van 't kastje naar de muur en Royer liet de snelle rechtervleugel der Argentijnen geheel vrij spel. Bovendien had onze voorhoede bij al heel weinig steun aan dit drietal: ze hebben zich uitsluitend op de verdediging toegelegd. Nu kan men wel zeggen. De druk op 't doel was zó hevig, dat ze niet anders konden, maar voor ons blijft de aanval nog steeds de beste verdediging.

Zijn we dus minder goed te spreken over de spil en z'n linker secondant, met des te meer genoegen steken we hier even de loftrompet over de voorhoede. Inderdaad, onze aanvalslinie moordt er zijn, daar zat spirit in en de Argentijnen hadden de grootste moeite om zich vooral de snelle rechterlinie van 't lijf te houden. De aanvoerder der gasten verklaarde dan ook, dat Curaçao 't snelste elftal had van de hele omtrek, 'n verklaring waaraan voor 't grootste deel de voorhoede „debet" is. Aanvankelijk — en met name in 't eerste gedeelte van de eerste wedstrijd — stelde de linkervleugel ons teleur, maar zowel Zeppelin als Rondijk hebben zich prachtig hersteld. Toch bleef deze vleugel over 't algemeen iets achter bij de snelle rechtervleugel, waar Becker en Ramirez al naar 't uitkwam van plaats verwisselden. Copra voldeed eveneens best, zonder zich nu juist aan grote dingen te buiten te gaan. In de tweede wedstrijd verwaarloosde hij o.i. z'n rechtervleugel te veel.

En dan onze achterhoede! 't Was werkelijk om wanhopig te worden voor de Argentijnen. A. Maduro kan terugzien op 'n paar geweldige wedstrijden. Als 'n rots in de branding zag hij de strijdlustige Argentijnen op zich toestormen, soms zaten ze hem met tweeën tegelijk op z'n huid; maar kalm van 't begin tot 't einde, liet hij zich bespringen en gaf de tegenstanders absoluut geen voet aan de grond. Vooral in de tweede helft van de Zondag-wedstrijd was Maduro enorm! Hij had toen de midvoor van Arg. zo volkomen in z'n zak dat de goeie man er woest van werd en er toe overging 't op kort termijn met uitsluitend lichaamskracht te willen forceren. Hij kreeg geen schijn van kans! In plaats van Maduro te vloeren, vloog hijzelf 'n meter of drie terug, iets wat, gezien de lichamelijke welstand van onze linksback niet zo heel verwonderlijk was.

Lambij was 'n waardige rechterhand. Na 'n zenuwachtig begin werkte hij zich los en, in deze goed gesteund door Leers, had hij de linkervleugel der gasten goed door, zag zelfs nog kans de zwakke spil voortdurend de reddende hand toe te steken, zodat het er soms op leek of Leers back speelde en Lambij zowat de schakel vormde tussen achter- en voorhoede.

We mogen echter niet vergeten, dat achter deze beide backs nog 'n Vos stond, aan wie Curaçao voor 'n heel groot deel deze mooie uitslagen te danken heeft. In de eerste wedstrijd zagen we hem slechts één fout maken, in de tweede geen! Met 't grootste gemak en 'n kalmte die soms té leek, kaapte hij de Argentijnen de kansen voor de neus weg, plukte ballen uit de lucht alsof 't appels waren, enfin bezorgde de hele Argentijnse voorhoede, maar vooral de midvoor grijze haren.

Wel, tegen zulk een doelverdediger met 'n tweetal backs waarop hij rekenen kan, loopt elke partij met kort spel zich te pletter.

Het verloop van de wedstrijden.

Nadat de boys van Scherpenheuvel 't lange, chromatische Argentijnse volkslied hadden laten weerklinken en 't heel wat mooiere Wilhelmus ons Nederlands hart nog wat opgewakkerd had, kon Gouverneur Wouters, die met echtgenote en dochter beide wedstrijden bijwoonde, de aftrap doen; en 't spel kon beginnen. Curaçao maakt dankbaar gebruik van de toegespeelde bal en stevent met de wind in de rug op 't vijandelijke doel af. De bal gaat echter out.

Nog 'n aanval van Curaçao, maar dan komt Arg. aan bod en weet 'n corner te forceren, die door Lambij weggewerkt wordt. 'n Ogenblik later is Arg. echter weer terug. Onze achterhoede heeft nog wat last van de zenuwen, maar dat verandert al heel gauw, als n.l. na 'n minuut of zeven spelen Cur. 'n corner te nemen krijgt, die door Copra keurig wordt ingekopt. Curaçao leidt met 1—0. Dat gaf direct wat meer zekerheid aan 't spel.

Dat neemt niet weg, dat 't opletten blijft, Arg. heeft 'n veldmeerderheid om er zenuwachtig van te worden, en steeds opnieuw laveren ze tegen de wind in op ons doel af, waar nu eens Maduro redding brengt, dan weer Vos resoluut moet ingrijpen.

Na een twintig minuten spelen denken we al aan de gelijkmaker als Vos voor 'n drietal toestormende Argentijnen half struikelt. Er ontstaat een geharrewar van benen, lijven en armen; maar plots duikt daar in 't midden de keeper omhoog, de bal stevig in de handen!

't Spel is nu meer op en neer gaand. Becker en Ramirez proberen 't samen nog maar eens, maar 't keihard schot van de laatste gaat rakelings over. Onze linkerwing is nog niet op dreef. Ze hebben trouwens 'n back tegenover zich die niet voor de poes is.

Juist voor de rust krijgt dan Ramirez de kans van de dag: 'n goede pass van Becker belandt bij hem op 'n 15 meter vóór de goal. Even aarzelen de Arg. backs, maar dat is juist genoeg voor Ramirez om juist te mikken en met 'n vliegend schot vergroot hij de stand voor Curaçao. 2—0.

Na de rust waren de Argentijnen nog meer in de meerderheid, dank zij de wind. Onmiddellijk na de aftrap forceren ze weer 'n corner, die goed genomen, door A. Maduro prachtig uit 't doel gekop wordt. Weer redt Maduro, als bij de volgende aanval Lambij grandioos mist. Curaçao neemt de aanval over op de linkerwing, maar de aanval loopt dood op Gallardo. Dan wrijven we ons even de ogen uit, want er is plotseling 'n nieuw gezicht op 't veld verschenen. Ross, die reeds voor de rust last had van krampen is uitgevallen, en Ceballos neemt z'n plaats in alsof er geen vuiltje aan de lucht is. De scheidsrechter heeft blijkbaar niets gemerkt en zo zal 't ook wel 't geval zijn geweest met 't grootste gedeelte van 't publiek.

Vos doet z'n naam weer eens eer aan, en Maduro kopt weer 'n bal uit de goalmond. Arg. is nu overwegend sterker; wat niet wegneemt, dat Cur. 't ook nog wel tot aanvallen brengt. Ramirez schiet echter over en Becker heeft geen geluk met 'n kanjer die juist iemand op z'n weg vindt. De corner die daaruit voortkwam, levert weer niets op. Zeppelin krijgt na mooi doorzetten ook nog 'n kans, maar de Arg. keeper pikt 'm de bal juist voor de voeten weg.

Aan de andere kant lopen de Argentijnen zo om de beurt eens in de buitenspel-val. Dan mag Cur. een paar malen van geluk spreken als 'n pracht diagonaal schot van Malfatti juist naast gaat.

Even later maakt Vos z'n enige fout en loopt te vroeg uit op Ciano die ongeveer doorgebroken is. Ook dit schot gaat rakelings naast.

Met 'n corner op 't Curaçaose doel komt 't einde van deze zeer spannende en faire eerste strijd.

De match van Zondag was vinniger, maar o.i. niet mooier. 't Stond vast, dat de Argentijnen zich die 2—0 nederlaag van de vorige dag zo maar niet zouden laten welgevallen. Ze hadden hun elftal nog eens herzien en hadden nu bovendien 't voordeel vóór de rust met wind mee te kunnen spelen.

Aanval op aanval volgt en Cur. staat practisch de hele eerste helft met negen man te verdedigen. Sporadisch weet onze aanvalslinie zich nog wel los te werken, maar de aanvallen zijn te veel op links gericht.

Regelmatig wisselen zich bij ons doel af: naast — corner — off-side — etc. De druk wordt werkelijk te groot en er zitten doelpunten in de lucht. Maduro en Lambij zwoegen als paarden. De eerste gebruikt er 'n paar maal de handen bij om 'n al te lastige tegenstander wat uit de buurt te houden, en als scheidsrechter Elfrink, die overigens keurig leidde, dit niet noteert, komt er 'n enigszins gespannen toestand, waaraan de midvoor der Arg., Larrañaga nog wel eens uiting geeft.

Vos werpt zich weer eens languit voor de voeten van Suarez, pikt 't volgend ogenblik 'n hoge voorzet boven de hoofden van drie Argentijnen uit en dan is Curaçao weer in de aanval. 'n Goede voorzet van Becker werkt Rondijk echter langs.

Dan wordt 't eindelijk 1—0 voor Argentinië. De linksbuiten, Cuello, krijgt de bal toegespeeld, maakt hands en onze gehele achterhoede wacht op 't fluitje van de scheidsrechter. Dat komt echter niet, en met 'n tam schotje legt Cuello de bal achter Vos, die eveneens 'n afwachtende houding aangenomen had. Even later was 't rust.

Na de limonade gaat, dank zij de wind, 't spel beter op en neer. 'n Nadeel is nu echter dat ons 't uitzicht ontnomen wordt door 't overtallige publiek. 'n Groot gedeelte van 't speelveld wordt daardoor aan onze blik onttrokken.

Dat Curaçao 't bij die 1—0 stand niet zou laten zitten, was zonder meer duidelijk. Er werd stevig aangepakt en in de 13e minuut zagen onze jongens hun zwoegen beloond, toen na 'n pracht van 'n open aanval via Becker de bal bij Ramirez belandt die onmiddellijk doorgeeft aan de Castro. Die schiet ineens in en buiten bereik van de keeper ligt de gelijkmaker in de touwen.

Ze krijgen zelfs nog meer kansen, maar die gaan door onbesuisd trappen naar de maan.

Onze achterhoede krijgt intussen ook geen kans stil te zitten. Zeer interessant zijn nu na de rust de duellen tussen Larrañaga en A. Maduro, dit blijkbaar nog steeds als 'n uitvloeisel van 't gebeurde van vóór de rust. Laten we er onmiddellijk er aan toevoegen dat de Argentijnse midvoor geen schijn van kans kreeg. Larrañaga werd zo prachtig afgedekt en zo afgemeten op 't juiste ogenblik aangepakt, dat 't hem maar tweemaal gelukte achter onze backs te komen... en toen stond hij buitenspel!

Beide partijen werken hard, maar 't slot is toch dat ze eerlijk de puntjes delen, met welk resultaat Curaçao zich geluk mag wensen. Mogelijk — we kunnen eigenlijk gerust zeggen: zeker — hebben de Argentijnen niet zo'n sterke tegenstand verwacht van de Curaçaose voetballers; we hopen intussen dat hun verblijf alhier hen steeds een aangename herinnering zal zijn.

En de C.V.B. wensen we toe, dat haar actief bestuur binnen niet al te lange tijd ons nog eens zal komen verwennen met 'n buitenlandse club. Het bestuur heeft nu overduidelijk gezien dat 't in deze kan rekenen op de medewerking van 't publiek.

S. R.

WAT ANDEREN ERVAN ZEGGEN.

Mr. Desertine, Oud-Voorzitter van de C.V.B.:

„Ze zijn technisch onze meerderen, die Argentijnen. Doch hun spel is te peuterig om succes te hebben tegen een achterhoede als als de onze. Vos was onze beste speler. Aan hem dankt Curaçao de overwinning!"

H. Dennert, Secr. Comp. leider C.V.B.:

„Wij zijn best tevreden met de resultaten. Weliswaar kregen we meer dan ons toekwam, doch onze jongens hebben er hard voor gewerkt. Sansone was de ster van het veld, doch vergeet Vos niet!"

Scheidsrechter Elfrink:

„Curaçao speelde een goed, doortastend spel, al zijn de Argentijnen technisch beter. Met dat spelen in de breedte bereik je overigens geen resultaten. Een prettige wedstrijd om te leiden, al ben ik dan ook moe van dat sjouwen. Een zeer snelle wedstrijd!"

Aanvoerder Maduro:

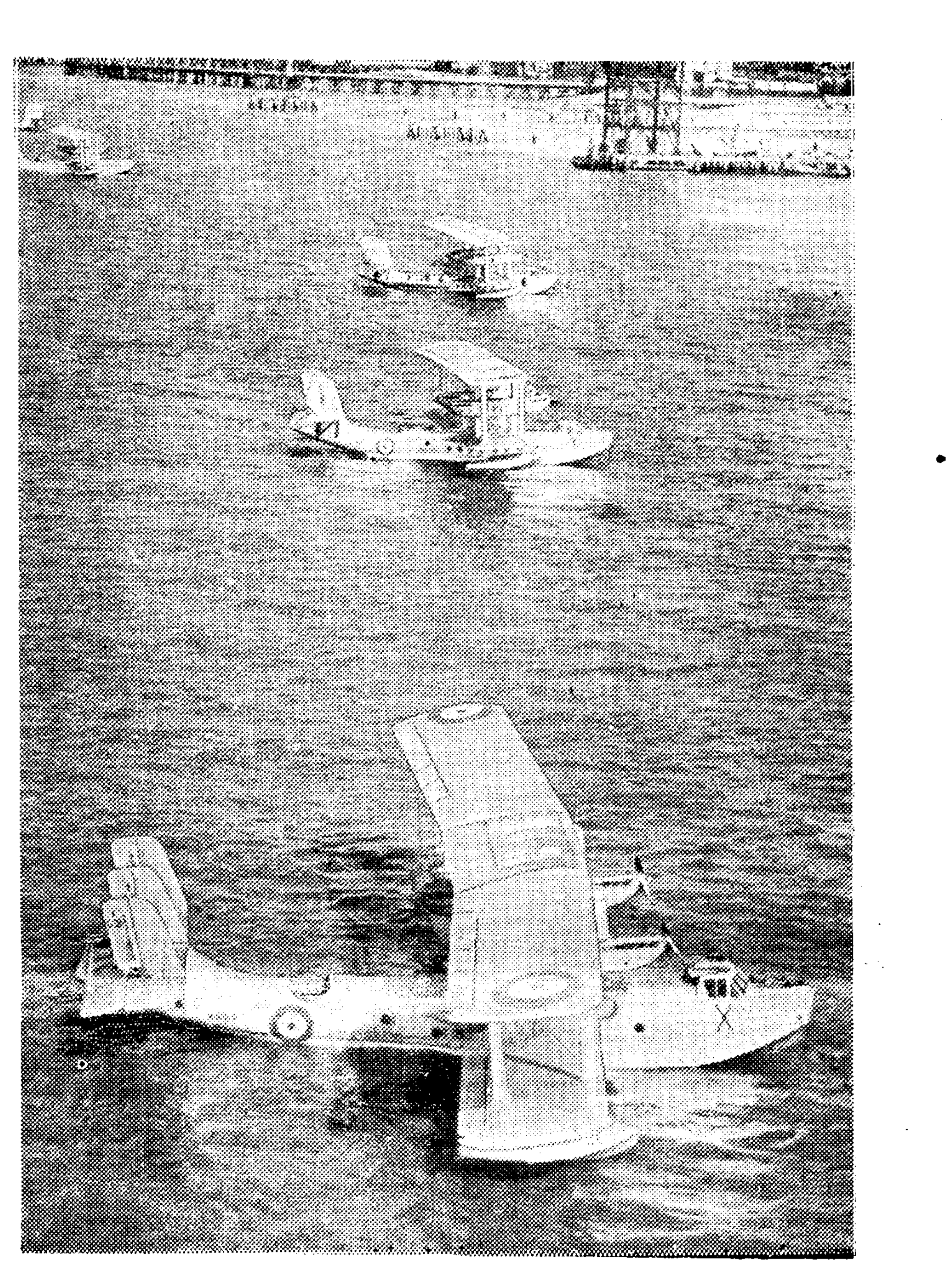
„We kunnen nog heel wat van de Argentijnen leren, wat betreft balcontrole en positie kiezen. Behalve dan... doelpunten maken, en daar gaat het tenslotte om. Hun spel is veel te kort, en het samenspel werd te ver doorgevoerd. Een pluim voor ons hele elftal, doch speciaal voor ons hele elftal, doch speciaal voor Vos!"

Garcia Gonzalez, manager van de Argentijnen:

„Curaçao verdiende te winnen, al zijn onze spelers dan ook handiger. Een uitstekende achterhoede heeft Curaçao, met Vos als uitblinker. Malfatti, Martinez en Sansone waren bij ons de besten. De scheidsrechter was uitstekend, en eerlijk, heel wat beter dan we de laatste tijd gewend zijn, en het publiek hield zich keurig!"

Malfatti, aanvoerder der Argentijnen:

„Een paar prettige wedstrijden, en een goede scheidsrechter. Het publiek was sportief, evenals onze tegenstanders!"

ONDERZOEKINGEN IN DE MIDDELLANDSE ZEE. Aan de onderzoekingen in de Middellandse Zee naar de duikboot-piraten nemen ook deel Engelse vliegboten, die de lucht-piraten in het oog zullen houden. Men ziet hier enige van de Engelse vliegboten gereed voor het vertrek.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

De voornaamste kwestie, welke momenteel de wereldpolitiek beheerst, is wel de toestand in de Middellandse zee. De non-interventie en daarbij de terugtrekking der vrijwilligers in Spanje, houdt de mogendheden al zo lang bezig zonder dat er maar enige oplossing komt in deze aangelegenheid.

En in feite wordt deze aangelegenheid geboycot zowel door Rusland als Italië en Duitsland, alhoewel ze elkander daarvan de schuld geven.

Italië dat momenteel 4.000 vrijwilligers in Spanje heeft, wil nu slechts 'n bepaald aantal wegnemen, mits ook de tegenpartij zulks doet.

Maar Engeland en Frankrijk hebben nu dezer dagen wel laten merken, dat als de huidige conferentie niet heel goed vlot, zij zich eigen vrijheid van handelen voorbehouden.

Ook heeft de Engelse minister Eden de vorige week een betrekkelijk scherpe rede uitgesproken, zodat Duitsland—Italië nu wel weten, wat ze te doen hebben.

Frankrijk kan nu deze strengere toon aanslaan, omdat in de laatste dagen de regering verlost is van de onzekerheid, hoe de verkiezingen voor de regering Chautemps verlopen zouden. En dit is zeer gunstig geweest en het Volksfront heeft een grote overwinning behaald.

Engeland heeft natuurlijk wel de volle aandacht nog voor het verre Oosten, maar daar gaat de situatie zich toch meer en meer vormen in een voor Engeland gunstige positie. Want het lijkt er nog in de verste verte niet op, dat Japan binnen afzienbare tijd de overwinning behalen zal. Wel heeft het hier en daar partiële successen, maar momenteel schijnt een leger van 50.000 Japanners in het Noorden geheel door het vroegere Chinese revolutionaire leger te zijn ingesloten en wanneer niet spoedig hulp zal komen, zal Japan daar een geweldig verlies lijden. Dan daarbij is de strenge Chinese winter reeds ingevallen en heeft het Japanse leger geweldig van de kou te lijden.

Bovendien is dezer dagen weer het Amerikaanse oorlogsschip Augusta bedreigd geweest door Japanse bommen, waartegenover echter staat, dat Chinese bommen een Amerikaanse zendingspost in brand geslagen hebben.

Enfin, dezer dagen zal de negen-mogendhedenconferentie bijeenkomen, waar ook de Ver. Staten zal vertegenwoordigd zijn. Ook Japan heeft dezer dagen blijk gegeven prijs te stellen op een uitnodiging; en dit is dus wel een ander geluid als van enkele weken geleden, toen Japan nog zeide: „vergaderen jullie maar en neemt besluiten, we doen in China toch wat we willen."

Ook blijft Engeland nog de handen vol houden aan Palestina, waar de Mufti, het hoofd der Mohamedanen ontvlucht is en waar de rebellie wordt onderdrukt met de dagelijks gevangenname van verschillende Arabische hoofden.

De aanleiding en oorzaak van deze rebellie, is, zoals onze lezers reeds weten het Zionisme.

We willen daarover dus vandaag eens wat meer vertellen.

Nooit hebben de Joden in de verstrooiing het land van hun oorsprong vergeten. Telkens keert in hun geschiedenis het verlangen naar Palsetina terug. Dichters en mystici uit hun midden bezingen en verheerlijken het land der vaderen; veldheren, politici en kooplieden ontwerpen plannen om het terug te winnen voor hun kinderen, opdat zij deel zullen hebben aan de stichting van het Duizendjarig Rijk. Diplomaten aan het Turkse of aan het Engelse hof wenden al hun invloed aan om hun volk vaste voet te kunnen geven op die kleine strook gronds langs de Middellandse Zee. En al worden de ook voor hèn Heilige Plaatsen door de Romeinse legers van Titus of door de Christenlegers der Kruisvaarders verwoest, zij blijven de eeuwen door pelgrimeren naar de stad, waar eenmaal de tempel van Salomon stond en waar de patriarchen begraven liggen, naar de klaagmuur in Jerusalem. Herhaaldelijk vestigen zich Rabbijnen met kleine kolonies uit de Europeese landen hier en daar in Palestina. In tijden van vervolging vestigden zich zelfs grotere communiteiten in het oude, eigen Joodse land.

Doch thans slaat het wereldjodendom met grote aandacht de meest ernstig opgezette poging gade, door de beweging van het Zionisme in onze tijd ondernomen. Deze beweging overtreft alle voorgaande pogingen in omvang. Alle omstandigheden schijnen mee te werken om haar ditmaal te doen slagen. Verschillende grote geesten gaven er kort na elkander de ideële stimulans aan. Het Jodendom had een behoorlijke aandeel gekregen in de toename van de wereldrijkdom gedurende de laatste eeuw en kon dus belangrijke sommen geld fourneren. De Engelse regering, die Palestina na de oorlog als mandaatgebied kreeg toegewezen, toonde zich in de Balfour-declaratie welwillend tegenover de Joodse immigratie in dit gebied. In verschillende landen — in het Tsaren-Rusland en het Hitler-Duitsland met name — hadden de Joden maar ál te veel redenen om de wijk te nemen. Andere landen, die vroeger millioenen mensen opnamen, zetten de immigratie stop, zodat alleen Palestina als toevluchtsoord overbleef. En al begrijpen de Joden héél goed, dat Palestina onmogelijk al de 15 millioen zonen van het oude volk, die in de diaspora leven, een onderdak kan verschaffen, zij erkennen toch, dat een sterke Israëlitische gemeenschap in dit land de broeders in de wereld evenzeer een geestelijk houvast kan bieden, de samenhang van bloed en geloof kan doen voelen, als het bestaan van de Sovjet-Unie de communisten in alle landen tot houvast en samenhang dient.

En toch: het blijft een open vraag of het Zionisme zal slagen.

Het is of in Palestina de kwade geesten met de Joden spelen. De ene moeilijkheid na de andere stapelt zich op.

Op het ogenblik staat het conflict-naar-buiten, de strijd tegen de Arabieren, op de voorgrond. Dezen hebben verschillende redenen om de Joden geen gunstig hart toe te dragen. Joodse immigranten kochten wel voor goed geld hun grond, maar wat doet een arme Arabische boer, die altijd gewend was in piasters te rekenen, plotseling met een koopsom van een paar duizend pond? De kunst van uitgeven heeft hij nooit geleerd en vroeg of laat vervalt hij tóch tot het proletariaat. En dan haat hij alle Joden, omdat zij hem uit zijn land verdringen. Bovendien schijnen de Arabieren geleidelijk te streven naar een groot Mohammedaanse Rijk, waarin zij geen klein Jodenstaatje wensen.

Engeland stelt nu voor Palestina te verdelen. Al zou dit lukken, al zouden de Arabieren dan niet mokken over de helft van het land, die men hun had ontnomen, al zou de Pan-Arabische beweging zich verzoenen met een zó kleine tache de beauté in de onmiddellijke nabijheid van Jerusalem, dat èn voor hen, èn voor de Joden èn voor de Christenen een Heilige Stad is, dan nog stapelen de moeilijkheden zich op.

Tussen de Joden onderling leven tal van scherpe tegenstellingen.

De oudere generatie Joodse immigranten kocht in de tijd toen het Zionisme begon en toen de zuiver Joodse stad Tel aviv werd gesticht, de grond van het Beloofde Land even haastig op als de Joden de grond in andere landen pleegden op te kopen, wanneer zij er een winstobject in zagen. De grondprijzen stegen tot ongerijmde hoogte — tot bijna even hoog als in het centrum van New York. Met de woningen herhaalde zich hetzelfde spel. Slechtgebouwde huizen moesten met goud worden betaald. Joden profiteerden, werden schatrijk van het Zionisme. De broeders in het zelfde volk, die door hen uitgezogen werden, verachten hen en bestrijden hen in politieke partijen en vakverenigingen, die steeds gemakkelijker toegankelijk worden voor de radicale omwentelingsdenkbeelden van de uiterste linkerzijde, van de Moskouse propaganda. — Dat is één tegenstelling.

De Joden, die naar Palestina emigreerden, hadden Europeese manieren, brachten kleren, zeden, gewoonten en opvattingen mee, die lijnrecht indruisten tegen al wat de Joden, die van ouds hier leefden, zorgvuldig van vader op zoon uit de Heilige Boeken en de Talmud hadden overgeleverd. Deze oude Joden begrijpen niet waarom men de Arabieren moet bevechten en zij ergeren zich, dat de nieuwaangekomenen op de Sabbath roken. Dat geeft óók harde tegenstellingen.

Binnen de Zionistische organisatie heerst verschil van mening over vraagstukken van tactiek. De links-oppositie — om in Russische termen te spreken — eist sterker immigratie en krachtiger verzet tegen de Arabieren; de rechts-oppositie voelt meer voor aanpassen en in vrede leven met de tegenstanders. En daartussendoor laveert de officiële leiding.

Kortom: de Zionistische beweging mag de meest energieke poging tot weerinbezitname van Sion door de Joden zijn, die in de geschiedenis ooit voorkwam; zij mag de nooit gedoofde liefde van het Jodendom voor het land der vaderen hoog hebben opgevoerd; of zij haar doel eenmaal, ook maar één ogenblik zal bereiken blijft op zijn minst genomen zéér twijfelachtig. Het Joodse volk zal de dolende gang van Ahasverus nog lang moeten volgen. Die tragische gang.

BUITENLAND.

SVEN HEDIN HEEFT HET VERBRUID BIJ HET DERDE RIJK.

Sven Hedin heeft, met zijn jongste boek over Duitsland, in zijn eigen vaderland allerwegen verwondering gewekt. Het boek toch aldus de „Msb", is een nieuw bewijs van Hedin's onveranderde sympathie voor het grote centrale rijk, ook nu nog, ondanks alles.

Men weet, dat die liefde niet onbeantwoord bleef. Ofschoon Sven Hedin, zoals bekend, stamt uit een familie met Joodse inslag, gold hij, óók in het derde rijk, als de „Grosse Freund Deutschland." Kreeg hij niet, als zodanig van den Fuehrer destijds verlof, om namens het buitenland een grote rede te houden bij de openingsplechtigheid der Berlijnse Olympiade?

Met des te groter verbazing wordt thans vernomen, dat Sven Hedin's jongste Duitsland-boek in het derde rijk plotseling verboden is.

De schrijver heeft zich in dit werk een weinig critiek veroorloofd op het antisemitisme: de „Grosse Freund Deutschland" heeft afgedaan...

NEDERLAND.

Het bestuur der Katholieke Tweede-Kamerfractie.

In de gehouden vergadering van de R. K. Tweede-Kamerfractie is 't bestuur dezer fractie als volgt samengesteld: mr. J. R. H. van Schaik, voorzitter; ir. M. C. R. Bongaerts, vice-voorzititer; J. G. Suring, secretaris; C. J. Kuiper, penningmeester.

De Maasbode schrijft hierover:

De opvolging van mr. Goseling als fractie-voorzitter was ongetwijfeld niet gemakkelijk. Dat aanstonds werd gedacht aan zijn voorganger aan het departement van Justitie lag sterk voor de hand. De naam van mr. Van Schaik werd dan ook wel het meest genoemd.

Toch voelde men wel dat voor mr. Van Schaik het aanvaarden van de eervolle maar zeer verantwoordelijke positie van fractie-leider zijn eigenaardige moeilijkheden had.

Heeft voor een pas afgetreden lid der regering het al te sterk op de voorgrond treden in een vooraanstaande stelling op politiek gebied in het algemeen zijn bezwaren, dit gold wel speciaal voor mr. Van Schaik, daar hij aan het hoofd moest treden van een fractie, die niet alleen de sterkste is er in het parlement, maar waaruit bovendien meer dan eens oppositie naar voren is gekomen tegen het beleid van het kabinet, waarvan hij nog slechts zo korte tijd geleden deel uitmaakte.

Er gingen dan ook tot het laatst toe geruchten, dat de oud-minister van Justitie beslist bezwaar zou maken, 'n eventuele keuze tot fractie-voorzitter te aanvaarden.

Het staat dan ook wel vast, dat mr. Van Schaik over grote bezwaren is moeten heen stappen, alvorens hij zich bij de keuze neerlegde.

De fractie en de R. K. Staatspartij zullen hem daarvoor dank weten

De leiding van onze Tweede-Kamerfractie komt thans te rsuten in de handen van een man, die vóór zijn ministerschap reeds geruime tijd een zeer vooraanstaande plaats innam onder de katholieke politici, zich daarbij onderscheidend door voorzichtigheid, welke vooruitstrevendheid niet uitsloot.

De grote ervaring van mr. Van Schaik én als politicus, én als algemeen gewaardeerd Kamervoorzitter én als lid der regering geven, naast zijn persoonlijke eigenschappen, de nodige waarborgen, dat het voorzitterschap, ook onder voor hem niet zo gemakkelijke omstandigheden, in goede handen rust.

BONAIRIANA

BONAIRIAANSE KRABBELS.

Wordt sterk. Enige maanden geleden zijn door de Openbare Gezondheidsdienst affiches verspreid, die ten doel hadden de mensen te leren zich doelmatiger te voeden om zodoende gezonder en sterker te worden. Een lofwaardig streven voor plaatsen waar geld en voedsel in voldoende mate aanwezig zijn. Ook op Bonaire zijn die aanplakbiljetten verspreid, maar hier waren die papieren, meer nog dan elders, slechts leesstof. Zeker het zou wenselijk zijn indien de kleine luiden bij hun eeuwige foenchi wat meer verse vis of groenten gebruikten. Over vers vlees, verse melk, verse groenten, lemoenches en andere vruchten behoeven wij helemaal niet te spreken. Daarvoor zijn de beurzen hier veel en veel te smal. Verbeeld U, lieve lezer, dat een huisvader-wegwerker die hier bij het Gouvernement *f* 1.10 verdient of een coenoecoe-arbeider, die, op een uitzondering na, *f* 1.25 per dag verdient, de raad van ziju werkgever eens opvolgde en 's morgens en 's middags met zijn gezin van het aangeraden versterkend voedsel ging smullen. Zeer waarschijnlijk zou hij zonder eten moeten gaan slapen om van een nieuwe broek maar niet te spreken. Voor zulke economische capriolen is echter niet het minste gevaar, om de eenvoudige reden, dat melk, verse groenten enz. zo goed als niet verkrijgbaar zijn.

In de regentijd stijgen de kansen een klein beetje. Jammer is het echter dat wij zo weinig van regen kunnen spreken. Sinds Januari hebben we twee kleine buitjes gehad, zodat er zelfs geen bembe en goed drinkwater is. De gevolgen van dien zijn te begrijpen.

Een eitje kan de kleine man nog wel eens op de kop tikken, omdat hier zowat iedereen kippen laat rond lopen. Maar melk!

De geiten zijn blij, dat ze op de been kunnen blijven — met aandoenlijke ijver verslinden ze papier en lompen. Menig schaap heeft in de struggle for life het bijltje er bij neer moeten leggen in de laatste tijd.

Vruchten komen op Bonaire zeer sporadisch voor en bereiken niet het gewone volk. Tot voor niet lange tijd voorzagen ons de Venezolaanse barkjes vrijwel van bacoven en bananen, maar gedurende dit jaar komen ze maar heel weinig naar Bonaire, terwijl er op Curaçao overvloed is.

Vroeger stuurde de Openbare Gezondheidsdienst niet zelden een vrachtje lemoenches, die dan aan de kinderen op school als heerlijke en gezonde lemoenkwast werd uitgereikt. Laat het Gouvernement die goede daad, die niet duur is, herhalen en men werkt dan meer aan het sterk worden van het volk dan met affiches.

In het Curaçaos verslag van 1936 lezen we, dat tijdige bestrijding van ziekten, die kunnen optreden tengevolge van een tekort aan een bepaalde vitamine en die op Curaçao en Bonaire veel voorkomen en die voor een goed deel geweten moeten worden aan eenzijdige en slechte voeding — van veel belang is, omdat zij voor het ontstaan van tuberculose en krankzinnigheid waarschijnlijk een belangrijke factor is. Ook mogen we hier even releveren het groot aantal zwakzinnige en achterlijke leerlingen op de scholen. Het algemeen gebrek aan verstand houdt waarschijnlijk hiermede verband. Welaan, bestrijd die ziekten tijdig. Maar... met daden.

Armoede. Dit is geen kwaal, maar een samenvatting van veel kwalen. Honger, ellende, verdriet, minachting, vaak geen vooruitzichten — anderen genieten van goede maaltijden, nette kleren, een gezond en sterk lichaam en genot bij lichaamlijke en geestelijke arbeid. De kleren vallen de armen van het lijf en er komen geen nieuwe of men moet er om bedelen, wat nog op een afscheping kan uitlopen. Ontevredenheid en ongenoegen treden tegelijk met ontbering en armoede de schamele woning binnen.

Is er op Bonaire armoede? Neen, zegt het Gouvernement. Ja, zeggen wij. En betrekkelijk veel zelfs. Neen, zegt het Gouvernement, want er is geen werkloosheid. Is dat een maatstaf? Is er geen armoede omdat er geen werkloosheid is? Waar is die werkloosheid niet? Onder de mannen? Maar er zijn heel wat vrouwen, die met een huishouden zitten te kijken zonder kostwinner. Opmerkelijk is het, hoeveel vaders hier reeds gestorven zijn; sommigen zijn ziek, zwak of ongelukkig. Anderen hebben geen of weinig verdiensten; niet zelden heeft de man de vrouw in de steek gelaten. Van de 43 jongens, die voor schoolvoeding in aanmerking komen, zijn er 16, zegge zestien,

waarvan de vader dood is; 2 hebben een zieke vader en 5 zijn er zonder moeder. Kenden we de getallen eens van de hele bevolking!

En hoe komt het dat al die vaders zo vroeg gestorven zijn? Van de rijkdom? Of van de armoede? Hoe arm men het ook heeft, steeds zal de vader eerst aan zijn kinderen denken en hij zelf die arbeiden moet voor hoogsten *f* 1.25 per dag legt het loodje. En wanneer de vader overleden is, wat gebeurt er dan met de kinderen? Men moet ze zien staan, de kleinen, met hun slappe, voze lichamen in hun armzalig plunje. Dan **ziet** men de armoede.

Dat ziet men echter niet bij het gouvernement, want er bestaat de laatste jaren nagenoeg geen contact tussen het volk en de overheid. Het contact tussen de overheid ontstaat niet door het verzamelen van cijfers. Men kan uitrekenen wat er in de laatste jaren hier bijgebouwd is. Men beschouwt dat als een gunstig teken. Inderdaad is dat een gunstig teken. **Maar wie bouwt er?? Niet de mensen die op Bonaire gebleven zijn** omdat ze hier hun familie hebben. Het zijn de mensen die op Curaçao of Aruba gewerkt hebben, 't zijn politieagenten of andere ambtenaren, het zijn de kooplieden, maar niet het **volk** uit het binnenland. Dat bouwt niet. Bovendien hoeveel huisjes staan er onafgebouwd? Onafgebouwd omdat de centen op zijn en men moet wachten totdat men weer gespaard heeft om het dak of de deuren er in te zetten. En hoeveel huisjes zijn er niet geheel betaald? Wie gaat de cijfers eens verzamelen bij de leveranciers van bouwmaterialen? Men zal versteld staan van de openstaande schulden. Het Gouvernement moest blij zijn, dat het volk van zijn met-opoffering-bijeen-geschraapte centen een cementen huisje neerzet in plaats van een beestenstal van maisstokken en klei en mest. Vergeet men niet dat zo'n huisje veel gezonder en hygiënischer is? Het Gouvernement zou goed doen een premie te verstrekken aan die kleine bouwers in plaats van cijfers te verzamelen en te zeggen: zie je wel, dat jullie het niet zo arm hebben. Worden op Curaçao geen renteloze voorschotten verstrekt voor de bouw van arbeiderswoningen?

Om op die kinderen terug te komen. De kinderen zelf zijn gauw over verdriet en misere heen.

Het is voor een oudere, die van kinderen houdt, een dagelijks genot het jonge volkje, rap en lenig als hazewinden vaak, te zien rennen en keren, springen en trappen. Ha, die fonkelende kinderogen en lachende gezichten.

Er zijn er, die de fut niet meer hebben om blij te zijn en vrolijk te spelen. Weet gij lezer, wat dat betekent wanneer een kind geen fut heeft om te spelen? Kunnen ze dan actief zijn bij het onderwijs? Reeds in de lagere klassen verlaten veel leerlingen de school uit armoe, gebrek aan energie of domheid.

De allerergsten worden in het hospitaal opgenomen, kleine wurmen, die werkelijk van de hongerdood gered worden. Het laatste, een klein meisje, had de kracht niet meer om te eten en moest met wat drinken weer op dreef worden gebracht. Het medisch onderzoek op school zegt, dat er een vrij groot percent ondervoed zijn en bloedarmoede hebben.

Met vreugde hebben we vernomen, dat het Gouvernement de schoolvoeding op Bonaire stevig wil aanpakken.

Het broodje van een plak is goed om in de middag lijf en ziel bij elkaar te houden.

Zou de voeding van het volk hier zo slecht en eenzijdig zijn met al de verschrikkelijke gevolgen van dien, als het arm was! Alle zeilen moeten worden bijgezet om de economische toestand te verbeteren; alle bronnen van inkomsten, vooral voor de armeren, moeten zo rijkelijk vloeien als dat op Bonaire mogelijk is.

Wij wijzen nog eens op de nieuwe aanplant en bescherming van dividivi. De parkieten moeten worden uitgeroeid. Gouvernement geloof ons — wij zijn deskundig, de gouvernements-ambtenaren niet.

Kris en Kras.
Meerman.

Naschrift:

Mogelijk is menig lezer van mening, dat we de dingen wat overdreven hebben. Dat is niet het geval; misschien hebben we ons hier of daar wat te krachtig uitgedrukt. Kris en Kras schrijven niet in hun eigen belang; de schoorsteen zal, God dank, bij hen wel blijven roken. Maar ze handelen in het belang van de vele armoezaaiers op Bonaire. Ze willen inlichten en overtuigen; ze willen roepen en smeken desnoods, om het bestuur van Curaçao tot andere inzichten te brengen; andere en betere inzichten dan de officiële verslagen ons verschaffen; die zijn te mooi, die kennen de lelijke werkelijkheid niet, die zijn als van iemand, die in zijn auto gezeten, alleen over de hoofdwegen rijdt. Men moet de moeite nemen op de slechte, kronkelige weggetjes de „snertzo" te gaan opzoeken, dan komt er wat anders voor de dag; of bezoek eens wat afgelegen knoekhuisjes.

Zouden we bij het bestuur andere inzichten gebracht hebben, dan, zo vertrouwen we vast, is de hulp nabij. God geve dat dat niet meer lang zal duren.

Kris en Kras.

CURACAO.

C.V.B.-Nieuws.

Wegens de te houden Athletiek-wedstrijden op 24 October zullen de voetbalwedstrijden geen voortgang hebben.

Militaire pensioenen.

Ingevolge artikel 49 der Curaçaose Staatsregeling heeft de Gouverneur aan de Koloniale Raad aangeboden een ontwerp algemene Maatregel van Bestuur tot wijziging van de verschillende Koninklijke besluiten betreffende pensioenen enz. van de militairen behorende tot de troepen in Suriname en Curaçao en hunne nagelaten betrekkingen;

tot wijziging en aanvulling van het Koninklijk besluit van 27 April 1936, houdende oprichting van een Pensioenfonds voor de Curaçaose burgerlijke landsdienaren, de onderwijzeres bij het bijzonder onderwijs en hunne weduwen en wezen, en

tot nadere wijziging van het Reglement voor het Weduwen- en Wezenfonds van Europeese militairen beneden de rang van officier bij de Koloniale troepen;

met verzoek hieromtrent advies uit te brengen vóór 1 November 1937.

Nieuwe Venezolaanse Consul.

Naar we vernemen, is door de Venezolaanse regering alhier een nieuwe consul benoemd in de persoon van de Heer Gustavo Manrique Paganins, een neef van de huidige Minister van Openbare Werken in Venezuela.

Wat we vernamen over de merites en de eigenschappen van de nieuwe consul, mogen we van hem de beste verwachtingen koesteren.

Ons bijzonder welkom dan ook aan deze nieuwe functionaris.

De Nieuw-aangekomenen.

Het s.s. Simon Bolivar bracht voor Curaçao mee 155 passagiers; een groot gedeelte hiervan waren Portugese arbeiders.

Onder de passagiers waren Mr. Suthof en familie en de 4 kruisvaarders van St. Jan, voor het nieuwe werkkamp op Brakke put.

Ernstig ongeval.

Woensdag j.l. had bij de Motetwerf, een vrij ernstig ongeval plaats.

Terwijl een viertal bootwerkers schilderwerk verrichtten, nabij een schroef van het s.s. Falcon, welk schip aldaar gemeerd lag, maakte onverwachts de schroef van dit schip enige wentelingen, met het gevolg dat de schilders, die op een pontje stonden, te water raakten. Een van hen, de 43-jarige M., kreeg hierbij een klap van de schroef, met het gevolg, dat hij vrij ernstig werd gewond aan zijn linker onderbeen. Per ambulance is de man naar het hospitaal vervoerd en aldaar ter verpleging opgenomen.

Verdacht van misbedrijf.

Als verdacht van het misdrijf genoemd in artikel 255 van het Wetboek van Strafrecht voor de Kolonie Curaçao, is door de Politie aangehouden en voor verder onderzoek aan het Hoofdbureau van Politie in bewaring gesteld de 43 jarige manspersoon B.

Bestemd voor de dienst in Curaçao.

Den Haag: W. F. Veldhuyzen, keurmeester a.h. openb. Slachthuis te Den Haag, als Marktmeester tevens Opzichter van het abattoir in Aruba (W.-Indië), Slachthuislaan 8.

Verduistering.

Door de 18-jarige schilder Z. werd bij de Politie aangifte gedaan van verduistering van zijn rijwiel, gepleegd door een zekere C., zich noemende L. Genoemde C. die hierop door de Politie is aangehouden, bekende de verduistering en is hierna onder aanzegging van proces-verbaal heengezonden.

Vernieling.

Door de 31 jarige koopman R. werd bij de Politie aangifte gedaan van vernieling van vijf vitrine ruiten, door een zekere J. Deze man die door de Politie werd aangehouden, bekende het feit. Tegen hem zal p.v. worden gemaakt.

De Struisvogelpolitiek van El Despertador.

We hebben enkele weken geleden onder dit opschrift een ingezonden stuk geplaatst, betreffende een weergave van de politieraad in genoemd blad.

Het blad heeft daarop wel van antwoord gediend, zonder echter onze opinie te kunnen wijzigen.

We waren erg belangstellend naar het laatste nummer van genoemd blad, of daarin nu ook zou zijn weergegeven, de mededeling, dat de Minister van Koloniën geen termen gevonden had om in te gaan op het verzoek door Arubaanse ingezetenen aan H. M. de Koningin gedaan inzake de havenkwestie. Maar te vergeefs!

Wel zijn de Arubaanse lezers ruim ingelicht over de verzonden rekesten, maar het antwoord daarop zullen ze dat in de El Despertador niet te zien krijgen?

A.N.V. in Roxy.

Op Donderdag 21 October des avonds te 8.30 zal het Algem. Nederl. Verbond, groep Ned. Antillen in Roxy een film vertonen: **„Nederland aan de arbeid"** welke film door Mr. W. J. van Balen zal worden ingeleid met een bespreking van het boekwerk „Het werkende land".

Na de Pauze zal de Heer van Balen enige rijmen uit de „Haegsche Satyren" van Reymerswael voordragen.

HET VERDWIJNEN DER NIAGARA WATERVALLEN.

Het grootste winstgevende Natuurwonder.

De Niagara-watervallen delen het lot, dat de geologen alle watervallen voorspellen, zij moeten in de loop der tijden verdwijnen. Ook dit natuurwonder dat voor Amerika een prachtige aantrekkelijkheid voor de vreemdelingen betekent en door duizenden toeristen jaarlijks wordt bewonderd, heeft men een ondergang voorspeld. In de loop van 30.000 jaren hebben zich de watermassa's ongeveer 10 K.M. naar het Westen verplaatst en elk jaar bewegen zij zich ongeveer een meter achterwaarts, naar het einde toe. De voornaamste oorzaak voor het gevaar der Niagara watervallen is het feit, dat de rotsen waarover het water heenbruist, uit zacht gesteente bestaan. Wel verminderen de electrische centrales de vernielende kracht van het water op het gesteente, doch de rivier boven de val wordt aan de Canadese oever steeds dieper en aan Amerikaanse zijde ondieper. Zes jaar geleden stortten grote rotsblokken naar omlaag, o.a. een blok van 80.000 ton. Drie jaar geleden vielen opnieuw geweldige steenmassa's met het water naar beneden.

Het is begrijpelijk dat Amerika zich over deze kwestie bezorgd maakt. Reeds tien jaar terug werd een commissie van onderzoek ingesteld. Inmiddels is President Roosevelt bereid gevonden met de Canadese regering te onderhandelen om eventueel gelden beschikbaar te stellen, welke zullen worden aangewend tot behoud van het grootse natuurwonder, de Niagara-watervallen.

Indien er één plaats in Amerika wordt gevonden welke door haar veelzijdige schoonheid de aandacht van de vreemdeling op zich vestigt, dan is het wel Niagara op de grens van Canada en de Ver. Staten gelegen. Meer dan een eeuw lang staat het in de gehele wereld bekend als het toneel van een der schoonste natuurschouwspelen.

Daarnaast wist de techniek de natuurkrachten van het water te benutten, zodat het sinds 1881 bekend werd als de „Tower City" van de wereld en eindelijk heeft de propaganda voor Niagara als woonstad en verblijfplaats, deze stad tot een der sterkst uitgegroeide in de staat New York gemaakt.

Nergens in geheel Amerika, of misschien nergens ter wereld, heeft men zoveel natuurwonderen bijeen, als juist daar. De machtige, donderende watervallen, 's werelds achtste wonder, spot hier met dichters en kunstenaars. Het is niet mogelijk de eerste indruk weer te geven en geen schilder is in staat met het penseel de kleuren te schetsen, welke de zon op de 167 voet diep vallende waterstroom tovert. Een gemengd gevoel van vrees en vervoering overmant de bezoeker, die voor de eerste maal deze scène aanschouwt en wel telkens wanneer hij weerkeert. De „Grote Geest van Iroquis" een der vijf Noord-Amerikaanse staten, betovert hem geheel en al. Hier staat hij, het hoofd gebogen, voor het gezamenlijk graf van de Indiaan en diens blanke broeder.

Geschiedenis, romantiek en natuurlijke schoonheid hebben hier samengewerkt om Niagara tot het Mekka van de beschaafde wereld te maken. De toeschouwer, die hier aan de rand van de ontzaglijke watermassa's staat, kan zich ternauwernood het beeld duidelijk voor de geest halen van de snel aankomende stroom, die zodra 't water de afgrond nadert, alles wat het met zich meevoerde, daaraan ten offer brengt.

Hier was het brandpunt van de strijd tijdens de oorlog met Engeland, in 1812 en werden de bewijzen geleverd van geloof en moed, welke de bouwstoffen vormden voor de grote Amerikaanse Republiek. Wanneer de vreemdeling die voor het eerst de waterval heeft gadegeslagen, zich omkeert en de plaats verlaat, kijkt een Indiaan hem na, met een blik die duidelijk verraadt dat hij wil zeggen „Weer een bekering van de Neeah-Ga-Nat".

Er zijn echter talrijke wonderen waarvan de grootste zich aan de Amerikaanse kant van Niagara vertoont. Daar is b.v. de Dainty Bride Veil, de sierlijke sluier door het water gevormd en de hoefijzer-val welke als het ware de brug vormt, welke de twee grote volken van Amerika verenigt. Daar wordt de grootheid van het Amerikaanse volk dat zich trots de leider van de hedendaagse wereld noemt, gesymboliseerd. Op tal van andere plaatsen vraagt de natuur de aandacht van de bezoeker. Het „Prospect Park", dat 10 acres beslaat, ligt langs de bedding van de rivier en de Boven Rapids.

Een paar mijlen verder ziet men de golvende bergen de Whirlpool Rapids, nu eens mijlen hoog zich verheffend, dan weer in de diepte verscholen. Hierlangs loopt de weg naar het Ontariomeer. Zodra de zon achter de horizon is verdwenen, en een groot gordijn het vallend water omgeeft, komt de mens zich voor het gemis aan natuurschoon in de grote stad schadeloos stellen. De Niagara-watervallen kan men bij avond bewonderen. In de bergpassen van het „Queen Victoria Park" staan 24 reusachtige schijnwerpers, die de watervallen beschijnen en die telkens hun kleuren veranderen. De gezamenlijke batterijen beschijnen de watervallen met 'n licht van 1.440.000.000 kaarssterkte, een ongelooflijk aantal. Elke lamp is voorzien van een kleurenscherm, dat gedurig voor de lens rolt en zulk een kleurenpracht voor het oog weet te toveren.

De watervallen dienen niet slechts om het mensenoog te verlustigen, doch in hoofdzaak om hem de arbeid te vergemakkelijken. De centrale zoals wij die kunnen noemen, is de voornaamste industrie van Niagara. Zoals trouwens bij alle grote werken op industrieel gebied was 't begin uiterst bescheiden. Chabert Joncaire bouwde voor het eerst in 1557 zijn kleine molen en maakte daarbij van de waterkracht gebruik. Deze kracht was ongeveer 20 p.k., heden ten dage werkt de centrale met een capaciteit van 500.000 p.k. welke men in de toekomst nog hoopt te kunnen uitbreiden, tenminste... wanneer de watervallen niets van hun kracht verliezen.

Momenteel beschikt men over een net van 1.300 hoogspanningsstroom waaraan meer dan 30 millioen dollars ten koste werden gelegd. In zeventien staten van New York wordt in 142 steden en dorpen aan meer dan twee millioen aangeslotenen stroom geleverd.

Hier treffen wij een grote verscheidenheid van fabrieken aan. Meer dan 30.000 arbeiders vinden hier werk. Jaarlijks verlaten voor meer dan 130 millioen dollars aan verschlilende producten de fabrieken. Aan werkloon wordt 43 millioen dollars uitbetaald. De goede geest onder de bevolking heeft mede bijgedragen om tot de snelgroeiende stad, woon- en industriestad van de staat New York te maken.

DE WERELD IN VOGELVLUCHT.

Overgenomen uit „Boletin Comercial" en „Beurs- & Nieuwsberichten"

Uit Parijs komen berichten dat op een nacht in September de Italiaanse onderzeeboot „Calypso" zwaar gehavend Napels is binnengevallen met aan boord 2 doden en verschillende gewonden. Op 10 September kwam eveneens een zwaar gehavende onderzeeboot binnen, de „Tito Speri". Op 1 October vertrok van Napels een onderzeeboot met bemanning in Sovjetuniformen.

Tegenover het bericht van 40.000 Italianen in Spanje wordt door Frankrijk en Engeland beweerd, dat dit nog niet de helft is van het werkelijke cijfer.

UIT NEDERLAND.

De opbrengst van de rijksmiddelen over September bedroeg 36.79 millioen, hetgeen 4.858 millioen is boven September 1936.

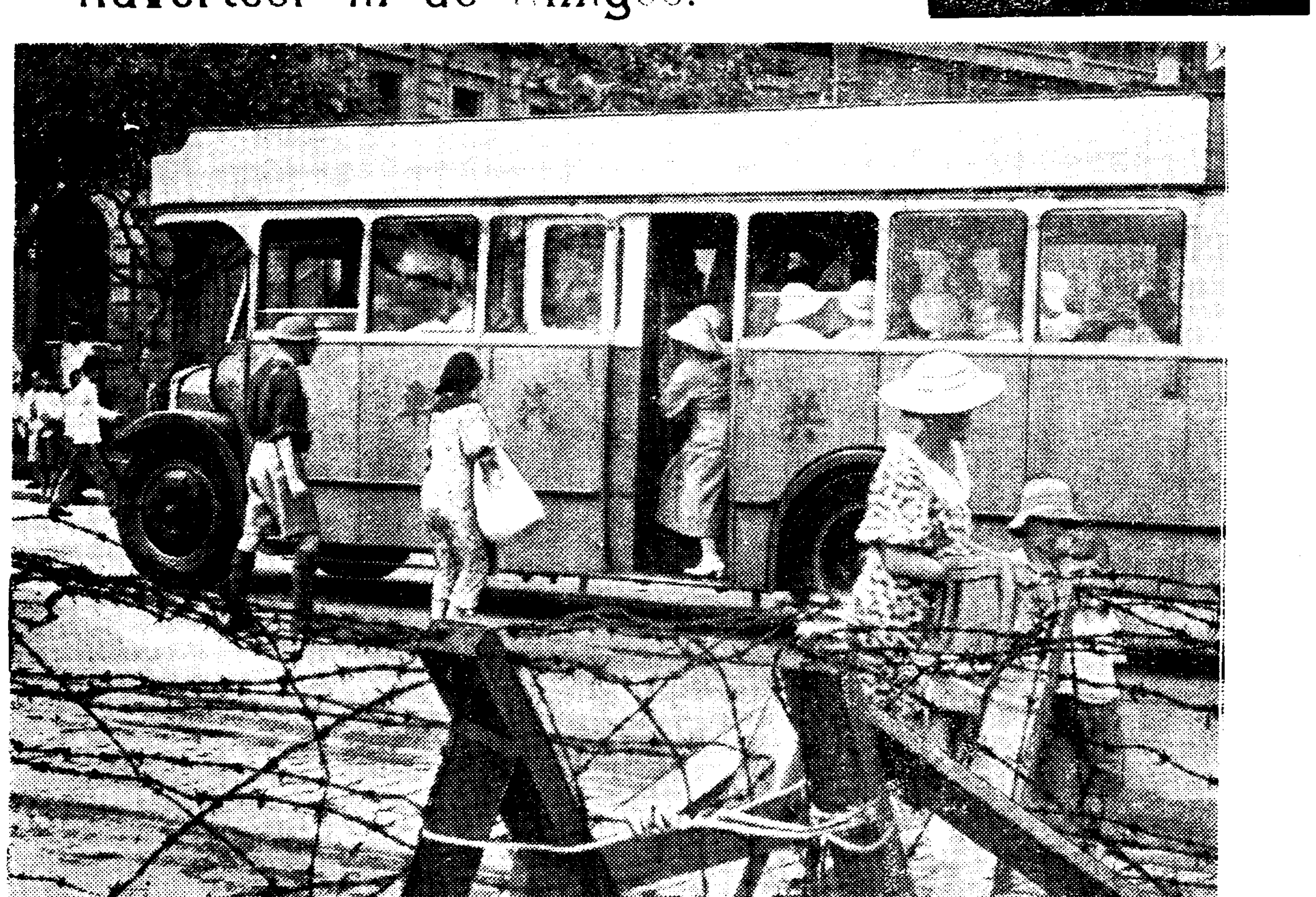
Het communistische Kamerlid Roestam Effendi heeft vragen gesteld inzake het verbod van verspreiding van het blad „Rusland van Heden" in Suriname. Het kamerlid merkte op, dat bladen als „Volk en Vaderland" en „Arbeidsfront" wel mogen worden verspreid en deze verspreiding zelfs gesteund wordt door de regeringsautoriteiten.

Minister Welter antwoordde hierop, dat de door het kamerlid genoemde bladen wel verspreid mogen worden, doch dat het niet waar is, dat deze verspreiding enige steun heeft van de regeringsautoriteiten. Wat betreft het blad „Rusland van Heden" heeft de minister principiële bezwaren.

SPORT.

D.W.S. — D.F.C. 0—1; R.F.C. — Sparta 0—2; V.S.V. — K.F.C. 2—4; Ajax — A.D.O. 2—1; Hermes — Feyenoord 1—2; D.H.C. — Stormvogels 2—2; H.B.S. — Blauwwit 2—3; Gooi — Haarlem 1—4; C.V.V. — Xerxes 3—3; N.E.C. — Tubantia 4—1; Go Ahead — Wageningen 7—1; Z.A.C. — P.E.C. 0—2; Heracles — A.G.O.V.V. 3—1; Hengelo — Enschede 2—8; B.V.V. — Bleyerheide 3—0; O.N.A.D. — Roermond 1—1; M.V.V. — Longa 1—1; Juliana — P.S.V. 3—0; Leeuwarden — Veendam 2—4; G.V.A.V. — Heerenveen 2—3; Be Quick — Sneek 5—1; H.S.C. — Velocitas 2—1; Achilles Hoogezand 5—0.

Aljechin heeft in de schaakwedstrijd tegen Euwe thans de leiding met 4—3.

VREEMDELINGEN IN CHINA. In de plaatsen in China, waar de oorlog woedt, trekken de vreemdelingen naar veiliger oorden. Men ziet hier een bus met Amerikaanse vrouwen en kinderen die 'n stad verlaten.

NIEUWE EXPERIMENTEN VAN DEBIJE.

Kunstmatige hoogspanning van drie millioen volt.

Het absolute nulpunt benaderd.

Onze beroemde landgenoot Prof. Dr. Debije is er in het nieuwe Kaiser-Wilhelm-Instituut voor Physica in geslaagd, nieuwe resultaten te bereiken op het gebied der atoomsplitsing en het absolute nulpunt te benaderen.

In het jaar 1911 slaagde de beroemde Engelse natuurkundige Rutherford erin aan te tonen, dat bepaalde elementen onder inwerking van Alpha-stralen een nieuwe stralensoort de H.-stralen uitzenden, welke uit positief geladen waterstofkernen, de zogenaamde protonen, bestaan. Voor deze proeven was geen andere uitlegging mogelijk, dan dat de Alphastralen de atomen van de betreffende elementen ten delen verbrijzelen door uit atoomkernen waterstofkernen af te splitsen. Thans weet men dat de atoomverbrijzeling op onelastische botsingen tussen atoomkernen en protonen, alphadeeltjes en neutronen berust, waarbij het stotende deeltje door atoomkernen ingesloten wordt. Wel is waar is dit geheimzinnige natuurkundige proces slechts uiterst zelden tot stand te brengen en alleen dan wanneer 'n alphadeeltje bijzonder gunstig op een atoomkern stuit. Op een milliard protonen komt slechts een enkel voor, dat een omzetting van elementen tot stand vermag te brengen. Wordt daarentegen stikstof met snelle alphadeeltjes beschoten, dan komen er tien verbrijzelingen op een milliard alphadeeltjes voor.

Kunstmatige bliksem door spanningsmultiplicatie.

Men heeft tot dusver door middel van alpha-stralen reeds de volgende elementen kunnen splitsen: lithium, berylium, borium, koolstof, stikstof en zuurstof fluor, neon natrium, magnesium, aluminium, silicium, fosfor, zwavel, chloor, kalium, argon, titanium, chroom, ijzer, koper, selenium, broom zirconium, tin tellurium en jodium. Doch nog altijd zijn de chemische processen bij de atoomsplitsing en de waarschijnlijkheid waarmede men daarbij te rekenen heeft, niet volkomen opgehelderd. Bovendien is de atoomsplitsing nog buitengewoon omslachtig en gaat zij met hoge kosten gepaard, hetgeen bij de nieuwe experimenten in Berlijn-Dahlem ook weer het geval is.

Als een middeleeuwse bastion machtig en gedrongen, verheft zich op het terrein van het nieuwe Kaiser-Wilhelm-Instituut voor physica de achttien meter hoge geweldige toren, die de hoogspanningsinstallatie voor de atoomsplitsing zal huisvesten. Het dakgewelf wordt door een massieve ijzerconstuctie gedragen, die tevens de hefinstallaties voor de apparaten bevat. Ramen heeft het gebouw niet, waardoor de wondertoren uit de verte gezien, aan een kolossale gashouder doet denken. Terwijl de Amerikanen reusachtige magneten voor de atoomsplitsing gebruiken, hoopt men in Dahlem voor het zelfde doel veel hogere energieën dan in de Verenigde Staten door middel van een geweldige gelijkrichter installatie te bereiken. Middenin de toren zijn twee door gelijkrichtersbuizen verbonden dubbele cylinders opgesteld, waarachter de transformators en daartussen het ontladingsvat.

Volgens het principe van de spannings multiplicatie waarbij de stroomsterkte telkens weer vereenvoudigd wordt, kunnen met behulp van deze apparatuur ontzagwekkende energieën worden opgewekt. Elk der beide cylinderparen zal een spanning van 1.4 millioen Volt bereiken, doch de stroomsterkte van de gehele installatie kan ook op één ontladingsvat worden verenigd, waardoor de fantastische energie van circa drie millioen Volt wordt verkregen. Een spanning van deze hoogte is tot dus ver op de gehele wereld nog nergens bereikt. Door een stelsel van spiegels zullen de gelerden „den hoek om kunnen kijken" en aldus van een geisoleerd gelegen observatievertrek uit de natuurkundige processen zonder gevaar kunnen volgen. Alleen een licht gesuis en het violette licht, dat van de apparaten en van alle spitse voorwerpen in het vertrek uitstraalt, zullen het bewijs zijn, welk een ontzagwekkende kracht hier door de kunstmatige bliksem wordt onketend.

Goudmaken — een utopie.

Welk practische waarde heeft nu eigenlijk de atoomsplitsing? Omdat men hierdoor zonder meer een element in een ander kan omzetten, hebben de Berlijnse natuurkundigen Miethe en Stamreich vroeger al gepoogd goud uit kwikzilver te winnen. Het experiment is toen echter niet gelukt. De goudsporen welke men in het behandelde kwikzilver ontdekte, waren daarin voor de aanvang van het experiment reeds aanwezig geweest. Wel is het tegenwoordig theoretisch mogelijk, met behulp van radio-actieve stoffen hoge electrische spanning goud te maken, docht dit procédé duurt honderden jaren en vergt onmetelijke sommen, die in geen verhouding staan tot de waarde van het op deze wijze gewonnen edele metaal. De practische betekenis van de atoomsplitsing ligt dan ook op ander terrein. De hoge spanning van de transformatieinstalatie te Dahlem zijn bijvoorbeeld in staat de geneeskrachtige uitwerking van verscheidene kilogrammen radium te vervangen. Het is dan ook in het geheel niet ondenkbaar dat zich later nog eens patienten voor bestraling tot het nieuwe instituut zullen wenden. Voorlopig zwaait daar echter alleen nog maar de natuurkundige wetenschap de scepter. Misschien zullen bij de atoomsplitsing zelfs stoffen worden gewonnen, die tot dusver op aarde nog niet bestonden en die, onmiddellijk na hun ontstaan, weer uiteenvallen. De geleerden zullen daarbij de haren te berge rijzen, maar niet van ontzetting, doch door de electrische spanningen welke in weerwil van de zorgvuldigste afscherming toch nog hun invloed zullen doen gelden.

Hoe bereikt men het absolute nulpunt?

De atoomsplitsing is echter niet het enige wetenschappelijke probleem dat men in het nieuwe instituut, waaraan dertig geleerden, waaronder tal van buitenlanders werkzaam zullen zijn, definitief tot oplossing hoopt te brengen. Een apart klein huisje niet ver van de wondertoren, wordt als „koudelaboratorium" ingericht. Zelfs op de heetste zomerdagen zal daarin een temperatuur van minus 273 graden-celsius heersen, waarmede het absolute nulpunt nagenoeg bereikt zal zijn.

Ter vergelijking zij hier de temperatuur van vloeibare zuurstof vermeld, die slechts 180 graden bedraagt, terwijl vloeibare stikstof een temperatuur van 196 graden heeft.

Professor dr. Debije zal in dit huisje met zijn asistenten zijn experimenten met minimumtemperatuur voltooien, waarmede hij reeds voor de toekenning van de Nobelprijs in 1936 was begonnen. Professor Debije is er toen reeds in geslaagd temperatuur te verkrijgen die bijna zo laag waren als die van het wereldruim, doch voor de voltooiing van zijn experimenten ontbraken hem de nodige middelen. Professor dr. Debije zal thans trachten onder alle omstandigheden het absolute nulpunt te bereiken. Tot nu toe trachtte men dit te bereiken, met vloeibaarmaking van lucht, waterstof en helium, zonder evenwel te slagen. Door ontmagnetisering hoopt nu prof. dr. Debije in het „koudelaboratorium" te erlijn-Dahlem ook dit grote natuurkundige probleem tot oplossing te brengen. Natuurlijk hebben deze proeven nog generlei practische betekenis, doch gewoonlijk gaat het in de wetenschap zo dat de geleerden, als zij eenmaal een bepaald doel hebben bereikt, plotseling perspectieven van ongekende draagwijdte voor zich zien opdoemen. Evenals bij het stralen onderzoek, dat de lijdende mensheid ten zegen is geworden, zullen ook op het gebied van atoomsplitsing en het koude onderzoek de resultaten van de wetenschap misschien eerst over tientallen jaren tot hun volle uitwerking komen.

SCHEPENLIJST over de maand October 1937.

20.	Ned.	Dido	Maracaibo	Maracaibo
21.	„	Costa Rica	Pto. Colombia	Pto. Cabello
21.	„	Medea	Haiti	Aruba, Maracaibo
21.	Fransch	San Francisco	Le Havre	Cristobal
21.	Ned.	Baralt	Maracaibo	Bonaire
22.	„	Amazone	Maracaibo	Pto. Cabello
22.	„	Damsterdijk	Londen	Cristobal
23.	„	Barneveld	Amsterdam	Cristobal.